

UNIVERSITAT DE BARCELONA
DIVISIÓ DE CIÈNCIES DE LA SALUT
FACULTAT DE PSICOLOGIA

DEPARTAMENT DE PERSONALITAT, AVALUACIÓ I TRACTAMENT PSICOLÒGIC

ANÀLISI CONCEPTUAL DEL FENOMEN BILINGÜE.
AVALUACIÓ DEL RENDIMENT ESCOLAR EN
LLENGUA CATALANA i CASTELLANA

Autor: Àngel FORNER i MARTINEZ

Direcció: Dra. Maria Fornés i Santacana

BARCELONA 1990

1. MOSTRA

Relació dels subjectes estudiats a la Prova de Parla I (narració/explicació d'il.lustracions). Cal veure com a la FASE-82 s'especifiquen el nombre d'alumnes de cada nivell d'EGB als quals es van aplicar les proves en català i castellà; això es deu al fet que alguns subjectes van ser incapaços d'expressar-se (narrar) en alguna de les llengües requerides.

TAULA 29 MOSTRA DE SUBJECTES PROVA DE PARLA I

NIVELL D'EGB	1r	2n	3r	4t	5è	6è	7è	8è	TOTAL
FASE-82									
GRUP A-82 (llengua escola: català)									
Parla cat.	28	23	12	24	15	15	16	32	
Parla cast.	28	23	12	23	14	15	16	32	
Total GRUP A-82									n= 165
GRUP B-82 (llengua escola: castellà)									
Parla cat.	9	17	17	35	22	14	10	25	
Parla cast.	11	26	17	40	23	15	14	31	
Total GRUP B-82									n= 177
TOTAL FASE-82									N= 342
FASE-87									
GRUP I-87 (llengua entorn: català)									
	16	32	16	22	24	16	24	16	n=166
GRUP II-87 (llengua entorn: cat. i cast.)									
	20	12	24	24	16	22	24	32	n=174
GRUP III-87 (llengua entorn: castellà)									
	16	20	16	24	20	14	24	16	n=150
TOTAL FASE-87									N=490

Taula 29. Relació de subjectes que configuren la mostra per a la Prova de Parla I, especificats per nivells acadèmics, grups (quan "n" no és igual per a la prova en les dues llengües s'indica expressament), i per fases (anys) d'aplicació.

2. ANÀLISI DELS RESULTATS DE LA PRODUCCIÓ ORAL EN CATALÀ I CASTELLÀ. PROVA DE PARLA I (narració d'il.lustracions)

2.1. DADES REFERENTS A LES MITJANES DE TEMPS I DE PARAULES PRODUÏDES EN LA NARRACIÓ EN CADA LLENGUA

TAULA 30 PRODUCCIÓ ORAL DE PARAULES EN CATALÀ I CASTELLÀ A PARTIR D'IL.LUSTRACIONS; DIFERENCIADES PER A 1r, 2n; 3r, 4t i 5è; i 6è, 7è i 8è

FASE-82						
NIVELL D'EGB	PARLA CATALANA			PARLA CASTELLANA		
	n	X temps	X prod.	n	X temps	X prod.
GRUP A-82 (llengua escola: català)						
1r	28	39"	40	28	54"	39
2n	23	33"	49	23	52"	52

3r	12	44"	62	12	43"	55
4t	24	55"	77	23	46"	67
5è	15	45"	84	14	45"	74

6è	15	61"	89	15	58"	89
7è	16	85"	128	16	81"	111
8è	32	48"	80	32	44"	79

GRUP B-82 (llengua escola: castellà)						
1r	9	43"	41	11	57"	58
2n	17	57"	52	26	58"	60

3r	17	63"	85	17	51"	84
4t	35	55"	70	40	44"	71
5è	22	49"	65	23	38"	59

6è	14	49"	65	15	49"	65
7è	10	52"	68	14	46"	71
8è	25	43"	65	31	42"	69

FASE-87

NIVELL D'EGB	PARLA CATALANA			PARLA CASTELLANA		
	n	X temps	X prod.	n	X temps	X prod.
GRUP I-87 (llengua entorn: català)						
1r	16	23"	37	16	41"	39
2n	32	27"	53	32	52"	52
3r	16	44"	60	16	39"	55
4t	22	38"	66	22	40"	61
5è	24	35"	63	24	32"	53
6è	16	50"	80	16	50"	78
7è	24	47"	82	24	45"	66
8è	16	45"	84	16	50"	78
GRUP II-87 (llengua entorn: cat. i cast.)						
1r	20	28"	37	20	37"	40
2n	12	32"	37	12	42"	52
3r	24	47"	71	24	46"	66
4t	24	33"	49	24	30"	37
5è	16	45"	76	16	39"	64
6è	22	45"	73	22	47"	71
7è	24	43"	74	24	40"	71
8è	32	44"	76	32	47"	79
GRUP III-87 (llengua entorn: castellà)						
1r	16	27"	34	16	33"	38
2n	20	32"	48	20	48"	66
3r	16	40"	58	16	33"	46
4t	24	38"	60	24	33"	54
5è	20	43"	63	20	40"	64
6è	14	43"	65	14	41"	63
7è	24	43"	67	24	40"	62
8è	16	64"	87	16	49"	79

Taula 30. Resultats de les mitjanes de temps i de la quantitat de producció de paraules en català i castellà per a la Prova de Parla I (narrar il·lustracions). Dades referents a cada nivell d'EGB durant les dues fases d'aplicació (FASE-82/FASE-87), i diferenciades per cada grup d'escoles segons la llengua d'ensenyament a la FASE-82, i segons la llengua de l'entorn a la FASE-87.

2.2. CÀLCUL DE LES MITJANES TEÒRIQUES DE PARAULES PRODUÏDES PER MINUT, PROVA DE PARLA I

A fi de possibilitar la comparació de les dades de la taula precedent (taula 30) s'ha procedit a una transformació de les puntuacions ("temps" i "quantitat de paraules produïdes") obtingudes a la Prova de Parla I. La taula 31 (taula teòrica de resultats) expressa les mitjanes estimades de producció oral (quantitat de paraules pronunciades en cada llengua) per minut d'elocució.

TAULA 31 MITJANES ESTIMADES DE LA PRODUCCIÓ DE PARAULES PER MINUT. PROVA DE PARLA I

FASE-82					
NIVELL D'EGB	GRUP A-82		GRUP B-82		
	EXP.CAT.	EXP.CAST.	EXP.CAT.	EXP.CAST.	
1r	62	43	57	61	
2n	89	60	55	62	
3r	85	77	81	99	
4t	85	87	76	97	
5è	112	99	80	93	
6è	88	92	80	92	
7è	90	82	78	93	
8è	110	108	83	99	

FASE-87						
NIVELL D'EGB	GRUP I-87		GRUP II-87		GRUP III-87	
	EX.CAT/EX.CAST.		EX.CAT/EX.CAST.		EX.CAT/EX.CAST.	
1r	97	57	79	65	76	69
2n	118	60	69	74	90	83
3r	82	85	91	86	87	84
4t	104	92	89	74	95	98
5è	108	99	101	98	88	96
6è	96	94	97	91	91	92
7è	105	88	103	107	93	93
8è	112	94	104	101	82	97

Taula 31. Resultats estimats de les mitjanes de la quantitat de paraules produïdes a la Prova de Parla I (narrar il·lustracions) durant un minut. Dades diferenciades per fases d'aplicació, nivells d'EGB, llengües i grups (A-82: escoles amb llengua d'ensenyament catalana; B-82: escoles amb llengua d'ensenyament castellana; I-87: escoles ubicades en entorns catalanoparlants; II-87: escoles ubicades en entorns catalano/castellanoparlants; i III-87: escoles ubicades en entorns castellanoparlants).

COMENTARIS referents a la producció oral a la Prova de Parla I

FASE-82

GRUP A-82: (llengua d'escola: català) major producció oral (nombre de paraules enunciadades) en llengua catalana.

GRUP B-82: (llengua d'escola: castellà) major producció oral (nombre de paraules enunciadades) en llengua castellana.

COINCIDEIXEN tots dos grups (A-82 i B-82) en l'augment progressiu de la quantitat de paraules expressades, tant en català com en castellà, segons que augmenta el nivell d'EGB. Els alumnes de 8è d'EGB precisen de menor temps per produir major nombre de paraules. El 85% del casos que tenen dificultats (expressar idees coherentment, concordança sintàctica, vocabulari, etc.) per expressar-se en la llengua d'escola, en l'altra llengua l'expressió oral és encara més deficitària (menor nombre de paraules produïdes, i/o major temps emprat en la narració, i/o major nombre d'intervencions (motivació) del mestre que aplicava la prova.

FASE-87

Tots tres grups: I-87 (llengua entorn: català); II-87 (llengua entorn: cat. i cast.); III-87 (llengua entorn: castellà), major nombre de paraules produïdes en llengua catalana (llengua de l'ensenyament). Augment progressiu de la quantitat de producció oral en les dues llengües, en el decurs dels diferents nivells d'EGB.

COMPARACIÓ FASE-82 / FASE-87. La producció oral en llengua catalana és superior (en la relació de quantitat de paraules per temps emprat) per a tots els nivells en tots els grups, excepte per al GRUP B-82 (l'únic amb llengua d'escola castellana), on la producció oral en castellà supera la catalana.

Els grups A-82, I-87 i II-87 (grups ubicats en entorns catalanoparlants i/o catalano/castellanoparlants) tenen un nivells d'expressió en català similars entre ells i superiors als corresponents als grups B-82 i III-87 (grups ubicats en entorns castellanoparlants). Els grups II-87 i III-87 (llengua d'escola: català; llengua de l'entorn: català i castellà, i castellà, respectivament) ofereixen resultats semblants entre la producció oral catalana i castellana.

3. RESULTATS DE LES ANÀLISIS SOBRE ELS CASTELLANISMES I CATALANISMES PRESENTS EN LES NARRACIONS EN CATALÀ I CASTELLÀ CORRESPONENTS A LA PROVA DE PARLA I

TAULA 31 PERCENTATGE DE CASTELLANISMES/CATALANISMES EMESOS DURANT LA PROVA DE PARLA I (PERCENTATGE SOBRE LA TOTALITAT DE PARAULES)

FASE-82						
NIVELL D'EGB	GRUP A-82			GRUP B-82		
	PARLA cast.	CAT. cat.	PARLA CAST. cat.	PARLA cast.	CAT. cat.	PARLA CAST. cat.
1r		1%	5%	10%		4%
2n		1%	5%	8%		1%
3r		1%	1%	4%		1%
4t		1%	1%	8%		1%
5è		1%	1%	7%		1%
6è		3%	1%	8%		1%
7è		2%	1%	12%		1%
8è		2%	1%	6%		1%

FASE-87						
NIVELL D'EGB	GRUP I-87		GRUP II-87		GRUP III-87	
	P.CAT. cast.	P.CAST. cat.	P.CAT. cast.	P.CAST. cat.	P.CAT. cast.	P.CAST. cat.
1r	1%	10%	1%	4%	1%	3%
2n	1%	6%	1%	4%	1%	3%
3r	1%	2%	1%	1%	3%	1%
4t	1%	1%	2%	1%	1%	1%
5è	1%	1%	1%	1%	1%	1%
6è	1%	2%	1%	2%	2%	1%
7è	2%	3%	2%	1%	3%	1%
8è	2%	2%	1%	1%	3%	1%

Taula 32. Dades referents al tant per cent de castellanismes i catalanismes emesos durant les narracions en llengua catalana i castellana a la Prova de Parla I (càlcul sobre la totalitat de paraules emeses en cada llengua). Resultats corresponents a cada nivell d'EGB per a cada una de les fases d'aplicació de les proves, i per a cada grup: GRUP A-82 (llengua d'escola: català), GRUP B-82 (llengua d'escola: castellà), GRUP I-87 (llengua entorn: català), GRUP II-87 (llengua entorn: cat. i cast.), GRUP III-87 (llengua entorn: castellà).

COMENTARIS referents als resultats de l'anàlisi de castellanismes / catalanismes emesos durant la Prova de Parla I

FASE-82

Important presència de castellanismes (entre el 2% i el 12% de la totalitat de paraules emeses) en la parla catalana del GRUP B-82 (llengua d'escola: castellà). Similitud entre el nombre (el tant per cent) de catalanismes comesos pels GRUP A-82 i GRUP B-82, entre l'1% i el 5% en ambdós grups.

FASE-87

Percentatges baixos de castellanismes i catalanismes en l'expressió oral catalana i castellana, entre l'1% i el 2%; cal exceptuar la tendència a incorporar major percentatge de catalanismes en la parla castellana, en tots tres grups (I-87, II-87, III-87) en els primers nivells d'EGB (1r i 2n d'EGB), i en major mesura (10% i 6%, respectivament) en el GRUP I-87 (escoles ubicades en entorns catalanoparlants) que no pas en el GRUP III-87 (escoles ubicades en entorns castellanoparlants), el 3% de catalanismes a 1r i 2n d'EGB.

COMPARACIÓ FASE-82 / FASE-87. Respecte dels castellanismes introduïts en la parla catalana, no s'aprecia cap diferència destacable (entre l'1% i el 3%) entre els grups d'escoles de les dues fases que tenen com a llengua d'escola el català, independentment de la llengua habitual a l'entorn. El percentatge de castellanismes que comet el GRUP B-82 (llengua d'escola: castellà), entre el 4% i el 12%, es diferencia significativament dels corresponents als grups anteriorment indicats (grups d'escoles amb el català com a llengua vehicular a l'ensenyament).

Els percentatges de catalanismes introduïts a la parla castellana, en tots els grups i per a les dues fases de l'estudi, se situen entre l'1% i el 4%, a excepció dels grups A-82 i I-87 (llengua d'escola: català, ubicats en entorns catalanoparlants) on els alumnes de 1r i 2n d'EGB cometien un major tant per cent de catalanismes (entre el 5% i el 10%) que en els nivells següents. A partir de 3r d'EGB aquests dos grups presenten resultats (%) de catalanismes iguals als indicats per a tots els altres grups.

PROVA DE PARLA II

RESULTATS DE LA PROVA DE PARLA II

La Prova de Parla II consistia a sol·licitar al subjecte experimental que parlés sobre un tema durant dos minuts, i això en llengua catalana i castellana. El registre era magnetofònic i, els buidatges i les correccions, els va fer l'equip d'investigació, en concret una mateixa persona per evitar la inclusió de variables estranyes no controlades.

Els mestres de les escoles participants proposaven als alumnes seleccionats que durant un temps determinat expliquessin tot el que se'ls acudís sobre un tema que oportunament s'indicava. Primer es feia la prova en la llengua habitual de relació a l'escola, i després en l'altra llengua.

Els mestres disposaven d'instruccions molt precises sobre el procediment. Així, a les **normes d'aplicació** s'indicava **quan** havien d'intervenir, interrompre o motivar l'exposició oral de l'alumne, i **que** havien de dir en cada cas. Aquesta rigorositat tenia diverses finalitats: 1) evitar que els mestres introduïssin variables estranyes, en el sentit de motivar / no motivar la narració dels alumnes; 2) facilitava la correcció de les proves i permetia algunes anàlisis qualitatives en valorar la quantitat d'intervencions del mestre.

De la mateixa manera que a la Prova de Parla I, aquí es tractava de recollir dades sobre l'expressió oral dels alumnes. En aquest cas, el mestre indicava verbalment el tema sobre el qual calia parlar (narrar), i seguidament el nen o la nena es posava a explicar el que li semblava. Els temes, doncs, no tenien altra importància que motivar l'exposició oral de l'alumne. Es van seleccionar temes, per al català i al castellà, procurant que fossin temes corrents i habituals.

Els temes escollits per a 1r i 2n d'EGB consistien a demanar l'explicació d'un conte qualsevol, i l'explicació del que s'havia fet el dia anterior a la prova. Per a la resta dels nivells (3r, 4t, 5è, 6è, 7è i 8è d'EGB), se sol·licitava una explicació sobre la darrera excursió feta amb l'escola, i sobre una pel·lícula.

Els subjectes a qui es va aplicar aquesta prova eren els mateixos que havien participat a les proves anteriorment descrites.

Recordem que les proves es van aplicar en una primera fase (FASE-82) l'any 1982, i en una segona (FASE-87), l'any 1987. Totes les escoles participants a la FASE-82 també ho van ser a la FASE-87.

Les escoles es van agrupar (FASE-82) segons la variable llengua d'ensenyament, i així es configura el GRUP A-82 (llengua d'escola: el català), i el GRUP B-82 (llengua d'escola: el castellà).

A la FASE-87 a causa del fet que s'havia produït un canvi important, ja que totes les escoles tenien com a llengua d'ensenyament el català, es va decidir de prendre com a variable d'agrupació de les escoles la llengua de l'entorn on estaven ubicades.

Anàlisi dels resultats de la Prova de Parla II. De les dades procedents de la Prova de Parla II s'ha efectuat una anàlisi referent a la **facilitat per a l'ús** d'una o altra llengua. També s'ha analitzat el tant per cent de **castellanismes / catalanismes** que apareixen en les narracions en català i castellà.

Cal advertir que la **Mostra** analitzada per a aquesta Prova de Parla II correspon a la indicada per a la Prova de Parla I, tot i que s'hagin produït algunes pèrdues mostrals.

Els resultats d'aquesta prova es presenten de la següent manera: descripció de la mostra estudiada; anàlisi i comentaris de la facilitat per a l'ús d'una o altra llengua; anàlisi i comentaris dels castellanismes i catalanismes presents en les narracions. Conclusions generals de les Proves de Parla I i II.

Presentem la nostra anàlisi dels resultats seguint l'esquem a següent:

1. **Mostra.** Indicació, seguint els mateixos criteris que per a la mostra de la Prova de Parla I, dels subjectes analitzats.

2. **Anàlisi i comentaris de la "facilitat per a l'ús oral" del català / castellà a les Proves de Parla II.** A partir d'adoptar criteris objectius i subjectius sobre el significat de "facilitat per a l'ús", es va analitzar el nombre d'individus que presentaven major facilitat per a l'ús del català, per a l'ús del castellà, o bé una facilitat equivalent per a l'ús de les dues llengües. Els resultats s'expressen diferenciadament per nivells d'EGB, grups i fases. Les dades indiquen el total d'individus per a cada categoria i el tant per cent que representen.

Els criteris per determinar la "facilitat d'ús" d'una o altra llengua els vam establir en funció de dos tipus de criteris.

1) Criteris objectius, corresponents a l'anàlisi de la correcció / incorrecció fonètica en cada llengua, la producció oral, i l'absència / presència de barbarismes.

2) Criteris subjectius: procedien de la valoració feta pel jutge (observador) que va analitzar tots els enregistraments de parla, en les dues fases de la investigació. Aquests criteris consistien a valorar la fluïdesa oral en cada llengua, i l'adequació del vocabulari (absència de parafàsies i circumloquis).

3. Anàlisi i comentaris sobre la presència de catalanismes / castellanismes en l'expressió oral catalana i castellana.

Càlculs del tant per cent de castellanismes i catalanismes presents en les narracions dels subjectes estudiats. Dades agrupades per nivells i diferenciades per llengua, grups, i fases.

4. Conclusions generals de les Proves de Parla I i II.

1. MOSTRA. Alumnes que han realitzat la Prova de Parla II (narracions lliures sobre temes proposats); només s'han recollit les dades d'aquells subjectes que han realitzat la prova en les dues llengües.

TAULA 32 MOSTRA DE SUBJECTES PROVA DE PARLA II

Nivell d'EGB	1r	2n	3r	4t	5è	6è	7è	8è	TOTAL
FASE-82									
GRUP A-82 (llengua escola: català)									
	28	22	12	24	18	21	16	18	n= 159
GRUP B-82 (llengua escola: castellà)									
	11	25	18	37	12	16	16	16	n= 151
TOTAL FASE-82									N= 310
FASE-87									
GRUP I-87 (llengua entorn: català)									
	16	32	16	21	22	16	25	16	n= 164
GRUP II-87 (llengua entorn: cat. i cast.)									
	14	12	14	16	16	20	22	27	n= 141
GRUP III-87 (llengua entorn: castellà)									
	15	18	18	16	18	16	20	16	n= 137
TOTAL FASE-87									N= 442

Taula 32. Mostra de subjectes estudiats a la Prova de Parla II (narracions lliures sobre temes indicats, en català i castellà). S'indica la distribució per nivells d'EGB, grups i fases d'aplicació de la prova.

2. ANÀLISI DELS RESULTATS DE LES DADES REFERENTS A LA "FACILITAT PER A L'ÚS" ORAL DEL CATALÀ/CASTELLÀ A LA PROVA DE PARLA II (narracions espontànies sobre temes proposats)

TAULA 33 FACILITAT PER A L'ÚS* ORAL DEL CATALÀ/CASTELLÀ A LES PROVES DE PARLA II (nombre i % d'individus)

FASE-82				
NIVELL D'EGB	n	+ FACILITAT LL.CATALANA	FACILITAT EQUIVALENT	+ FACILITAT LL.CASTELLANA
GRUP A-82 (llengua escola: català)				
1r	28	25	3	-
2n	22	20	2	-
3r	12	6	4	2
4t	24	6	12	6
5è	18	2	14	2
6è	21	3	12	6
7è	16	3	12	1
8è	18	2	8	8
n=	159	67(42%)	67(42%)	25(16%)
GRUP B-82 (llengua escola: castellà)				
1r	11	5	5	1
2n	25	8	5	12
3r	18	1	6	11
4t	37	1	13	23
5è	12	-	3	9
6è	16	-	2	14
7è	16	-	-	16
8è	16	1	5	10
n=	151	16(11%)	39(26%)	96(63%)

* El concepte de "Facilitat per a l'ús" d'una o altra llengua, l'hem determinat a partir d'elements objectius, com són atendre determinats aspectes diferenciadors de la fonètica en una i altra llengua: les "e, o, s, l"; la quantitat de producció oral; la presència de castellanismes o catalanismes; i elements subjectius com la fluïdesa oral i l'adequació del vocabulari (tots els enregistraments han estat buidats i valorats pel mateix observador).

FASE-87

GRUP I-87 (llengua entorn: català)

1r	16	13	3	-
2n	32	24	7	1
3r	16	5	9	2
4t	21	5	12	4
5è	22	9	8	5
6è	16	4	9	3
7è	25	11	10	4
8è	16	6	7	3
	-----	-----	-----	-----
n=	164	77(47%)	65(40%)	22(13%)

GRUP II-87 (llengua entorn: cat. i cast.)

1r	14	10	4	-
2n	12	6	5	1
3r	14	4	6	4
4t	16	4	8	4
5è	16	2	9	5
6è	20	2	11	7
7é	22	5	7	10
8è	27	5	9	13
	-----	-----	-----	-----
n=	141	38(27%)	59(42%)	44(31%)

GRUP III-87 (llengua entorn: castellà)

1r	15	9	3	3
2n	18	10	4	4
3r	18	2	6	10
4t	16	4	9	3
5è	18	3	9	6
6è	16	3	8	5
7è	20	4	6	10
8è	16	4	4	8
	-----	-----	-----	-----
n=	137	39(28%)	49(36%)	49(36%)

Taula 33. Resultats parcials per a cada nivell d'EGB del nombre d'individus que presenten una major "facilitat per a l'ús oral del català o del castellà, o d'ambdues llengües". Resultats globals per grups: del tant per cent sobre el total de subjectes a qui s'ha aplicat la Prova de Parla II i que manifesta la major facilitat per a l'ús oral d'una o altra llengua. Dades diferenciades per fases, per grups lingüístics i per nivells d'EGB. El concepte de "facilitat per a l'ús oral" està definit a la mateixa taula.

COMENTARIS referents a la facilitat per a l'ús oral del català / castellà a la Prova de Parla II

FASE-82

En la facilitat per a l'expressió oral en una o altra llengua, la llengua d'ensenyament semblava tenir una relativa influència. La procedència sòcio-cultural i la llengua familiar i de l'entorn eren variables de major determinació. A la vista dels resultats, si la llengua d'ensenyament fos determinant per la major o menor facilitat d'ús oral d'una o altra llengua, en el GRUP A-82 (llengua d'escola: català) no hauríem de trobar un 16% d'individus amb major facilitat per l'expressió oral castellana, i al GRUP B-82 (llengua d'escola: castellà) un 11% d'individus amb més facilitat per la catalana.

Les tendències que observem són dues. La primera correspon al GRUP A-82 i mostra el pas progressiu des d'un domini exclusiu del català cap a una equivalència en el domini oral de les dues llengües. La segona correspon al GRUP B-82 i consisteix en l'augment de la facilitat expressiva únicament en castellà. En ambdós grups, però, trobem alumnes que manifesten major facilitat per a la llengua no habitual a l'ensenyament.

FASE-87

GRUP I-87 (llengua entorn: català), resultats similars al GRUP A-82, que coincideix amb el GRUP I-87 en llengua d'escola i llengua de l'entorn.

GRUP II-87, (llengua entorn: cat. i cast.) destaca per presentar el major percentatge (42%) en el grup d'individus que manifesten "facilitat equivalent" per expressar-se en les dues llengües.

GRUP III-87 (llengua de l'entorn: castellà), resultats molt similars respecte a la quantitat d'individus en cadascuna de les categories que hem establert (més facilitat per a l'expressió oral: en català, en castellà, en ambdues llengües per igual). Cal recordar que es tracta d'escoles amb llengua vehicular catalana, i que el percentatge d'alumnes amb major facilitat per a l'expressió oral catalana (28%) és inferior als alumnes que manifesten igual facilitat per a les dues llengües (36%) o només per al castellà (36%).

A la **FASE-87**, independentment de la llengua d'ensenyament, a tots els grups i per a tots els nivells d'EGB, es troben alumnes amb facilitat diferenciada per a l'ús d'una o altra llengua, tot i que el nombre d'individus que es mostren com a competents en les dues llengües alhora sigui força elevat (entre el 36% i el 42%).

COMPARACIÓ FASE-82 / FASE-87. A la FASE-87 augmenta el percentatge d'individus que presenten una facilitat equivalent en l'ús de l'expressió oral catalana i castellana. Coincidència entre totes dues fases en trobar alumnes amb major facilitat d'expressió en la llengua no habitual a l'escola.

3. RESULTATS DE L'ANÀLISI DE DADES REFERENTS A LA PRESÈNCIA DE CASTELLANISMES/CATALANISMES EN L'EXPRESSIÓ ORAL CATALANA i CASTELLANA. PROVA DE PARLA II (NARRACIONS LLIURES SOBRE TEMES PROPOSATS EN CADA LLENGUA)

TAULA 34 PRESÈNCIA DE CASTELLANISMES/CATALANISMES A LES PROVES DE PARLA II, EN L'EXPRESSIÓ ORAL CATALANA I CASTELLANA. PERCENTATGE SOBRE EL TOTAL DE PRODUCCIÓ

FASE-82						
NIVELL D'EGB	GRUP A-87 PARLA CAT./PARLA CAST.		GRUP B-82 PARLA CAT/PARLA CAST			
	cast.	cat.	cast.	cat.		
1r	1%	3%	6%	1%		
2n	1%	4%	2%	1%		
3r	1%	1%	2%	1%		
4t	1%	1%	4%	1%		
5è	1%	1%	4%	1%		
6è	2%	1%	5%	1%		
7è	2%	1%	4%	1%		
8è	2%	1%	4%	1%		

FASE-87						
NIVELL D'EGB	GRUP I-87 P.CAT. P.CAST		GRUP II-87 P.CAT. P.CAST		GRUP III-87 P.CAT. P.CAST	
	cast.	cat.	cast.	cat.	cast.	cat.
1r	1%	8%	1%	11%	1%	4%
2n	1%	4%	1%	1%	1%	9%
3r	2%	1%	1%	1%	1%	1%
4t	1%	1%	1%	1%	2%	1%
5è	1%	1%	1%	1%	2%	1%
6è	1%	1%	1%	1%	2%	1%
7è	2%	1%	2%	1%	2%	1%
8è	2%	1%	2%	1%	3%	1%

Taula 34. Dades corresponents al tant per cent de castellanismes i catalanismes introduïts en l'expressió oral catalana o castellana. Càlcul sobre la totalitat de paraules emeses. Dades referides a la Prova de Parla II en cada llengua, per cada fase d'aplicació, per cada nivell d'EGB, i per cada grup (A-82, llengua de l'escola: català; B-82, llengua de l'escola: castellà; I-87, llengua de l'entorn: català; II-87, llengua de l'entorn: cat. i cast.); III-87, llengua de l'entorn: castellà).